

Solide economie

*Denemarken is een van de kleinste economieën van de Europese Unie.
Het is tegelijkertijd het op één na rijkste land in de Europese Unie.*

Het inkomen per hoofd in Denemarken ligt zo'n twintig procent boven het gemiddelde inkomen in de Europese Unie. Binnen de Europese Unie genieten alleen de Luxemburgers een grotere rijkdom. Doordat de economische groei in Denemarken al jaren rond het Europees gemiddelde zit, kon deze positie langdurig worden gecontinueerd. Denemarken heeft daarnaast een relatief lage werkloosheid, die sinds 1993 gehalveerd is tot minder dan vijf procent aan het begin van deze eeuw.

Arbeidsmarkt

De Deense arbeidsdeelname is de hoogste in de Europese Unie. In Denemarken is meer dan drie kwart van de mensen tussen de 15 en 65 jaar werkzaam, tegen minder dan twee derde voor de EU als geheel. Het werk is gelijk verdeeld over mannen en vrouwen dan in de meeste andere EU-landen. De jeugdwerkloosheid is ongeveer de helft lager dan gemiddeld in de Europese Unie en de langdurige werkloosheid is er zelfs de laagste binnen de EU. In Denemarken is één op de vijf werklozen al langer dan een jaar op zoek naar werk tegen bijna één op de twee in de EU als geheel. Deense werknemers ervaren wel een grotere werkdruk dan de meeste andere Europese collega's.

Export Europees gericht

Denemarken kent traditioneel een klein handelsoverschot. De exportontvangsten zijn hoger dan de importuitgaven. De andere EU-landen zijn de belangrijkste handelspartners voor Denemarken. Tweederde van de Deense export komt terecht in een land van de Europese Unie. De Deense export bestaat voor een groot deel uit landbouwproducten en voeding en machines, apparaten en vervoermiddelen. Rond twintig procent van de Deense export bestaat uit landbouwproducten en voedingsmiddelen, met name vlees, melk en kaas. In de EU als geheel maken landbouwproducten en voeding slechts tien

procent uit van de export. De uitvoer van machines, apparaten en vervoermiddelen beslaat meer dan vijftientwintig procent van het Deense exportpakket. In de andere landen van de Europese Unie is dit aandeel veertig procent.

Geen EMU-lid

In september 2000 stemde de Deense bevolking tegen toetreding tot de Economische en Monetaire Unie. Aan de criteria die gesteld zijn aan de toetreding voldoet het land echter ruimschoots. Zo is het overheidstekort vanaf 1997 omgeslagen in een overschot van zo'n twee procent van het bruto binnenlands product (BBP). De overheidsschuld is afgenomen van 78 procent van het BBP in 1993 tot minder dan 45 procent van het BBP op dit moment, dat is ruim onder het zestigprocent-criterium dat aan de toetreding is gesteld. Ook aan de andere EMU-criteria – lage inflatie, lage rente en wisselkoersstabiliteit – voldoet het land ruimschoots.

Aantrekkelijkheid

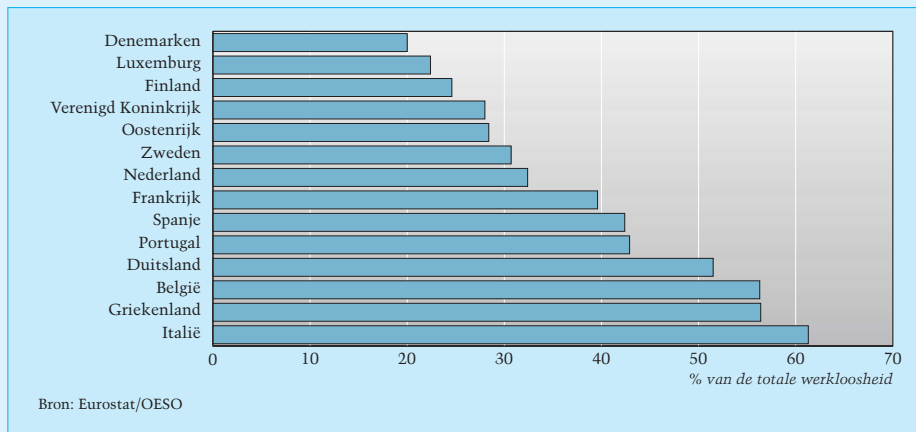
Door niet deel te nemen aan de EMU verliest Denemarken aan aantrekkelijkheid als vestigingsplaats voor buitenlandse ondernemingen. Toch is de Deense economie een solide economie met gezonde overheidsfinanciën, een goede economische groei en een gemiddelde inflatie.

Minder gunstig is dat de arbeidskosten iets sneller stijgen dan gemiddeld in de Europese Unie. Positief is echter dat de uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling (r&d) en de arbeidsproductiviteitsstijging iets boven het Europees gemiddelde liggen.

Voor de toekomst van de Deense economie is het daarnaast gunstig dat de vergrijzing hier vooralsnog minder manifest is dan in de meeste andere EU-landen. ◀

Bert Erwich en Ivo Gorissen

Langdurige werkloosheid, 2000

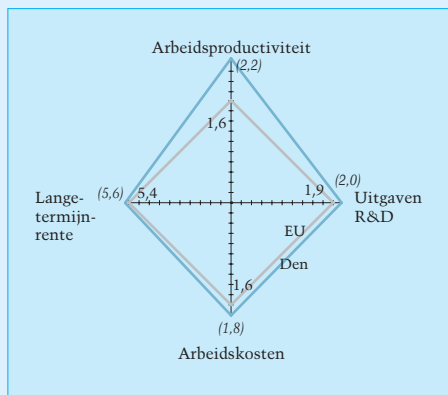
Toelichting

De onderwerpen concurrentie en levensstandaard worden in de figuren bepaald door vier kenmerken, waarvan er twee als positief en twee als negatief gewaardeerd worden. De als positief gewaardeerde kenmerken liggen op de positieve kant van de x- en y-as. Zij geven een gunstig beeld als ze ver van het middelpunt liggen of verder dan het gemiddelde van EU-15 landen. Voor de minder gunstige kenmerken die op de negatieve kant op de x- en y-as liggen geldt het omgekeerde: hoe dicht bij het centrum, hoe gunstiger.

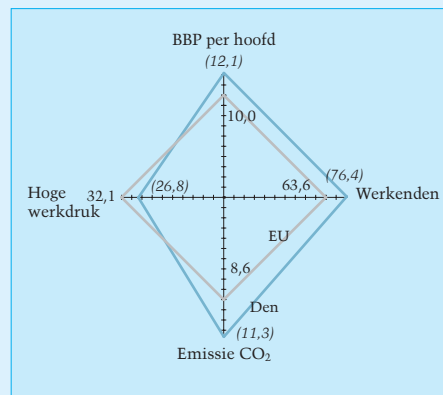
De Deense concurrentiepositie wordt gekenmerkt door een gunstige arbeidsproductiviteit. Minder gunstig zijn de relatief hoge arbeidskosten. De Deense concurrentiepositie wordt gekenmerkt door een gunstige arbeidsproductiviteit. Minder gunstig zijn de relatief hoge arbeidskosten. De r&d-uitgaven liggen iets hoger dan het EU-gemiddelde, de langetermijnrente is hieraan vrijwel gelijk.

De kenmerken voor de levensstandaard zijn, behalve die van de emissie CO₂, gunstiger dan die van de EU. Het BBP per hoofd is hoger, het aandeel werkenden is groter en de werkdruk is lager.

Concurrentie, 2000

Levensstandaard, 2000

Indicatoren

			Bel	Den	Dui	Gri	Spa	Fra	Ier	Ita	Lux	Ned	Oos	Por	Fin	Zwe	VK	EU-15
Bevolking																		
65 jaar of ouder	1999	% 20-59 jaar	40,0	34,7	39,8	41,7	38,2	37,9	28,3	41,6	33,7	31,3	34,8	36,9	35,2	41,2	37,7	38,6
Jonger dan 20 jaar	1999	% 20-59 jaar	43,6	41,7	38,1	40,6	39,5	47,7	58,9	35,4	43,0	42,3	40,2	42,9	44,7	45,3	46,8	41,7
Sterfte hart- en vaatziekten	1997	% doodsoorzaken	34,9	34,1	44,7	48,6	35,7	28,6	43,3	40,0	39,2	35,5	50,1	38,5	43,2	45,0	39,6	40,0
Levensverwachting gezonde jaren	1999		71,7	69,3	70,5	72,5	72,8	73,1	69,6	72,7	71,1	72,0	71,6	69,3	70,5	73,0	71,7	71,4
Economie																		
BBP-groei	2000	% mutatie	4,0	3,0	3,0	4,1	4,1	3,6	11,5	2,9	7,5	3,5	3,0	3,4	5,6	3,6	3,0	3,4
Overheidssaldo	2000	% BBP	0,0	2,5	1,2	-0,8	-0,3	-1,3	4,5	-0,6	5,8	2,2	-1,7	-1,5	7,0	3,7	4,0	1,0
Inflatie	2000	% mutatie	2,7	2,7	2,1	2,9	3,5	1,8	5,3	2,6	3,8	2,3	2,0	2,8	3,0	1,3	0,8	2,1
Werkloosheid	2000	% beroepsbevolking	6,9	4,4	7,9	.	14,0	9,3	4,2	10,4	2,4	2,8	3,7	4,1	9,7	5,9	5,3	8,1
Concurrentie																		
Arbeidskosten	2000	% mutatie	0,9	1,8	0,0	3,5	4,1	1,1	2,1	1,5	2,1	2,9	0,2	4,9	0,2	2,0	2,7	1,6
Langetermijnrente	2000	%	5,6	5,6	5,3	6,1	5,5	5,4	5,5	5,6	5,5	5,4	5,6	5,6	5,5	5,4	5,3	5,4
Arbeidsproductiviteit	2000	% mutatie	2,4	2,2	1,3	4,4	1,0	1,5	6,5	1,1	1,8	1,1	1,6	1,8	3,6	1,5	2,0	1,6
Uitgaven R&D	1999	% BBP	1,98	2,00	2,44	0,51	0,89	2,17	1,39	1,04	.	2,02	1,80	0,77	3,19	3,80	1,87	1,85
Levensstandaard																		
BBP per hoofd	2000	EU-15 = 100	107	121	106	69	83	100	118	102	195	115	111	73	103	102	102	100
Emissie CO ₂	1997	ton per hoofd	12,1	11,8	10,8	7,7	6,4	6,2	10,4	7,4	21,4	11,8	7,9	5,2	12,5	6,0	9,4	8,6
Hoge werkdruk	2000	% werknemers	26,1	26,8	33	38	21,4	26,1	25,3	29,4	28,3	42,5	31,4	28,6	38,7	46,4	30,4	32,1
Werkenden	2000	% bevolking 15-64 jaar	60,9	76,4	66,3	55,9	57,4	61,1	64,5	53,9	62,7	72,9	67,9	68,1	67,0	74,2	72,4	63,8